

SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 15.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.
Telefon: Brunkeberg 14 97.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 17 Oktober 1903.

Expedition: Vallingatan 11.

Pris: Helt 5 kr. Lösnummer 25 öre.
Annonsspris 20 öre pr petitråd.

23:e Årg.

Aino Ackté.

Allt sedan det för sex år sedan förspordes att Aino Ackté, den unga finska sångerskan, gjort en glänsande debut på Stora operan i Paris, har man här i Stockholm glädt sig i förhoppningen att den utmärakta sångerskan vid sina årliga besök i hemlandet skulle taga vägen öfver Stockholm och lyckliggöra oss med att få höra henne på scenen eller i konsertsalen. Först nu har denna längtan blifvit tillfredsstäld. Efter sällsynta triumfer på konserter, först i födelsestaden och sedan i Kristiania, Köpenhamn och Göteborg, har Aino Ackté nu i vår hufvudstad börjat det förberedande, med så stort intresse motsedda gästspelet på vår operascen. Vår hufvudstad har sålunda ensam här i nordn hugnats med lyckan att få göra hennes bekantskap på det fält där hennes konstnärliga storhet mest kan göra sig gällande — operascenen. Då detta nedskrifves har hennes första framträdande inför vår operapublik just nyss egt rum. Vi få sedermera vidare yttra oss om detta gästspel, säkert det betydelsefullaste sedan Kristina Nilssons uppträdande här på operan.

Vi gå nu att fylla musiktidningens uppgift, att i konsthistoriskt intresse meddela några biografiska notiser om konstnärinnan.

Aino Ackté kan sägas redan genom födseln tillhöra musikvärlden, hvori hennes föräldrar intagit ett framstående rum. Hennes far, Lorentz Nikolas Ackté, som för fyra år sedan afled i Helsingfors vid femtifyra års ålder, hade egnat sig åt tonkonsten, varit sångare och dirigent vid finska operan, kantor och före-

ståndare för en af honom bildad klockare- och organistskola, samt äfven framträd som kompositör af sånger och större verk. Modern, Emmy Ackté, född Strömer från Uleåborg, röjde tidigt ovanliga musikanlag och egenskaper som sångerska. Sjutton år gammal började hon sångstudier för Emelie Mechelin i Helsingfors, erhöi sedan statsstipendium för att utbilda sin konst i Paris, der hon intogs på konservatoriet 1869 och äfven sjöng privat för dess lärare, den ansedde sångprofessorn J. J. Masset. Vid fransktyska krigets utbrott begaf hon sig hemåt och studerade 1870—71 sång i Stockholm för fru Fredr. Stenhammar samt fortsatte sedan studierna i Paris till 1873, då hon på hösten tog engagement vid det af dr Bergbom

bildade finska operasällskapet och debuterade i Viborg med titelrollen i "Lucie" af Donizetti. I Helsingfors utförde hon sedan en mängd operapartier. Utom Finland har hon endast sjungit på en enda scen, nämligen i Göteborg, der hon 1878 uppträdde jemte fröken Signe Hebbe, hrr Arlberg och Labatt i "Trubaduren" och scener ur "Lucie", men på konserter har hon låtit höra sig utom hemlandet i Sverige, Norge och Tyskland. År 1875 gifte hon sig med kapellmästaren L. N. Ackté. Hon har sedan egnat sig åt lärarinnans kall och öfvertagit efter mannens död ledningen af klockare- och organistskolan.

Ackté'ska hemmet var sålunda ett musikhem i högre mening och i detta föddes Aino Ackté den 23 april 1876.

Efter genomgångna skolstudier studerade hon på allvar sångkonsten under sin mors skickliga ledning, och vid aderton års ålder deltog hon med henne i en konsertturné genom de flesta städer i Finland. I Helsingfors deltog den unga sångerskan i större konserter, t. ex. såsom Margareta i Berlioz' "Faust", med en framgång, som bebadade stor konstnärslust. Om hösten 1894 kom fröken Ackté till Paris, och efter endast ett par veckors sångstudier för Edmond Duvernoy, sökte hon inträde vid konservatoriet. Med juryns alla röster vann hon inträde; 97 sökande täflade vid tillfället om de sex lediga platserna. Under studietiden vid konservatoriet erhöi hon frikostiga understöd och belöningar af franska staten och lemnade detsamma i augusti 1897 med första priset i operaklassen.

Med detta pris följde två års engagement vid Stora operan, ehuru på de anspråkslösa villkor, hvarmed nybörjare få låta sig

Aino Ackté.

nöja. Snart nog debuterade hon, d. 8 okt. 1897, såsom *Margareta* i "Faust" och straxt därefter erbjöds henne engagement på tre år med betydligt större arvode. Dagen efter denna debut hade nästan alla tidningar i Paris långa spalter om henne såsom "en ny stjärna", och publikens hänförelse hade sin grund lika mycket i hennes personlighet med den högväxta figuren och de strålade ögonen, som i den klockrena stämman, den högt utbildade sångkonsten, samt den framstående dramatiska förmågan, som i Pariserpressen förvärfvat henne berömmet att vara "une grande tragédienne." En ny triumf firade Aino Ackté i slutet af november samma år, såsom *Julia* i Gounods "Romeo och Julia." Då hon våren 1899 uppträdde såsom *Elisabeth* i "Tannhäuser" yttrade om henne *Le Figaro's* kritiker, "att hon i detta parti, som tycktes enkom komponerad för henne, öfverträffar sig själf genom det mystiska behag, de nobla och rena känslor som hon inlägger i detsamma". Vid samma tid blef hon af ministern för de sköna konsterna i Paris utnämnd till "Officier d'Académie". Under hösten 1902 kreerade sångerskan *Nedda* i "Pajazzo", som då första gången uppfördes på Stora operan.

Utom nämnda operapartier har konstnärinnan på Stora Operan i Paris utfört: *Elsa* i Lohengrin *Hermine* i "Cloche du Rhin" af S. Rousseau, *Benjamin* i Méhuls "Joseph", *Thïsée* i "Orsola" af bröderna Hillemecher, titelrollerna i Alph. Duvernoys "Hélène" och Glucks "Alceste" samt kreerat — likasom *Nedda*, *Thïsée* och *Hermine* — *Magyane* i Meyers "La statue", då denna opera, först gifven 1861, nyligen hade reprise på Paris-operan.

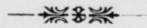
I början af år 1901 ingick Aino Ackté äktenskap med jur. d.r. Heikki Renvall i Helsingfors.

Äfven såsom konsertsångerska skördar Aino Ackté de största triumfer, efter hvad man funnit under hennes senaste konsertturné. Efter hennes andra konsert i Helsingfors sisl. september såges det om henne i Hufvudstadsbladet: "Stor, välljudsmättad, ungdomligt expansiv klingade den härliga stämman och den mästertliga tekniska behandlingen samt det i minsta detalj förfinade föredraget måste elda äfven den kallsinnigaste till entusiasm". Lika lofordande yttrar sig kritiken i de skandinaviska hufvudstäderna samt Göteborg efter hennes där nyligen gifna konserter.

Aino Ackté torde komma att dröja här ett par veckor, återvänder sedan till hemlandet och skall sedan begifva sig till Warschau samt därefter gifva gästroller i Dresden, hvarpå hon reser till Paris. Här är hon med ett

nytt kontrakt bunden vid Stora operan, med tjänstgöring under december — januari och sedan 15 maj — 15 juli. I början af nästa år gör hon en tur till Amerika där hon under tre månader skall uppträda 30 gånger, hufvudsakligen i Metropolitan-operan i Newyork.

Aino Ackté åtföljes här af sin syster Irma, en behaglig 17-årig ungdom, äfven utrustad med en betydande sångtalang, som skall utbildas i Paris. Hennes man, d.r. Renvall, har anländt hit för att närvara vid hennes gästspel på Stockholms-operan.

Eugen Onegin.

Lyriska scener i tre akter och sju tablåer. Texten, efter Alexander Puschkins roman "Eugen Onegin", af A. Bernhard.

Musiken af

Peter Il'ij Tschaikowsky.

Textinnehåll:

Personerna i operan äro följande: *Larina*, egarinna af ett landt gods, *Tatjana* och *Olga*, hennes döttrar, *Filipjewna*, gammal trotjänarinna, *Eugen Onegin*, rysk adelsman, *Lenski*, *Furst Gremj*, *En kapten*, *Saretzki*, *Lenskis vän*, *Triquet*, fransman, *Gillot*, *Onegins betjent*. Bondfolk, balgäster, gods-egare, officerare etc. — Händelsen försiggår dels på Larinas landtegen dom, dels i St Petersburg. Tiden i början af 1820-talet.

Första akten 1:a Tablån. En trädgård. Vid sidan ett hus med terrass. I fonden syns byn med sin kyrka. Det börjar skymma. Vid ridåns uppgång sitter fru Larina med ett arbete och Filipjewna biträder henne därvid. Genom den öppna dörren till karaktärsbyggnaden hörs Tatjanas och Olgas sång. En strof i denna lyder: "Kanske en suck ur hjärtat gick, när sångarns kärleksklagan hann ditt öra." Fru Larina talar med anledning där af om sin egen ungdom, hvars minnen hon och trotjänarinnan genomgå, och hur hon måste afstå från sin älskade och gifva sig med en annan. Skördefolk höres sjunga bakom scenen, tråda sedan in, bärande en blomstersmyckad kårfe, önskande sin herskarinna lycka till inbergad skörd. En kör af flickor uppstämmer under dans med kårfe, och nu framträda Tatjana och Olga, den förra med en bok i handen. Olga dansar och sjunger, emellanåt smekande modern. Hon är till lynnet munter och glad, medan systemen är mera allvarlig och svärmisk. Modern och tjänarinnan finna Tatjana blek och sorgsen, men hon svarar dem att hon mår förträffligt. Fru Larina tackar folket och tillsäger tjänarinnan att följa bönderna in och förplåga dem på det bästa. Man hör en vagn rulla fram helt nära, och straxt därpå inträder

Filipjewna med en betjänt och anmäler att herr Lenski har kommit på besök och med honom herr Onegin. Tatjana vill skynda bort, men modern nödgar henne stanna kvar och tillsäger betjänten att be de besökande komma in. Herrarna inträda och Lenski kysser fru Larina på handen, bugar sig artigt för döttrarna och resenterar Eugen Onegin, hans granne och vän. I en kvartett mellan de båda herrarna och flickorna förklarar sig Onegin vilja ge Tatjana sin hyllning om han vore poet; nu föredrar han den andra såsom mindre kall, medan Lenski finner att "is med flamman passar bättre hop" än de båda. Lenski vänder sig sedan till Olga, som han förklarar sin kärlek; Onegin samtalar med Tatjana, och de båda paren tråda ömsevis fram i förgrunden. Tatjana är fortfarande drömmande, men Onegin har gjort starkt intryck på henne. Han finner henne emellertid för svärmisk. Larina och tjänarinnan tråda fram på terrassen och uppmana gästerna att stiga in och njuta förfriskningar.

2:a tablån. Tatjanas enkla flickrum. Tatjana sitter tankfull vid spegeln och Filipjewna står bredvid henne, uppmanande henne att nu, då det är sent, gå till hvila. Men Tatjana säger att sömnen flyr henne, det är kvast i rummet och hon ber tjänarinnan öppna fönstret, uppmanar henne sedan berättas om sig själf, om hon var kär då hon gifte sig eller hur hennes giftermål kom till. Hon bekänner slutligen att hon är förälskad, att hon "förtäres af kärlek." Hon vill ha bordet till sig och begär att få skrifttyg samt säger Filipjewna god natt. Tatjana sätter sig nu att skriva ett bref till Onegin, hvilket slutar sålunda: — "O förskjut ej mig! Dock, hvad än ödet må beskära — min drömbild skön, jag tror på dig och vill mig trygga till din ära." Hon förseglar brevet och går till fönstret. Det börjar dagas och Filipjewna inträder, hvarefter Tatjana lemna brevet att framföra det till Onegin.

3:dje tablån. Trädgården. I bakgrunden sjunga fruktlockande flickor en kör. Tatjana inkommer skyndsamt; hon har sett Onegin nalkas. Denna träder fram, säger sig ha erhållit hennes bref och vill nu bikta sig för henne. Han säger till slut: "De runnit bort, min känslas floder... jag kan er älska som en broder, och dock — hvem vet — kanske än mer." Kärlek i ungdomens hjärta är ofta en villa, säger han, och ber henne söka öfvervinna villan. Onegin räcker Tatjana handen; mekaniskt följer hon honom ut, stödd på hans arm.

Andra akten. 1:sta tablån. En uppläst sal i fru Larinas hus. Gäster i den tidens baldräkter dansa vals under det de äldre sitta och betrakta dansen. Onegin och Tatjana, Lenski och Olga deltaga i dansen; Larina är beskäftig som värdinna. Akten bör-

* En del af dessa uppgifter ha vi hämtat ur "Idun" af 31 dec. 1897 och 6 okt. 1900.

jas med en allmän kör: "Ack hvilken glans som här strålar mot oss alla, hur härligt hörs musiken skalla oss till dans" . . . Godsegare etc., de äldre och unga damerna röra sig fram och åter konverserande. De äldre damerna skvallra mindre smickrande saker om Oegin, som lyss till dem i förbigående och ångrar att han följt Lenski "på denna fadda bal". Han vill nu till straff göra honom svart-sjuk och bjuder upp Olga, som dansar med honom oaktadt Lenski förklarar att den dansen var bestämd för honom. Ännu mera svart-sjuk och uppretad blir Lenski, då Oegin äfven bjuder upp Olga till kotiljongen. Monsieur Triquet, en narraktig figur, inträder, omringad af damer och säger sig ha en kuplett i fickan för Tatjana, balens drottning. Han sjunger denna och öfverlemnar den sedan, knäfallande, till henne. Kaptenen ordnar kotiljongen och Oegin dansar ut med Olga, under det Lenski dystert betraktar dem. Oegin märker detta och frågar hvarför han måras. En tvist uppstår nu emellan vännerna, som slutar med förolämpning å båda sidor, så att Lenski slutligen utmanar Oegin på duell under allas förfäran öfver denna strid mellan vännerna.

2:a tablån. Scenen är vid en liten kvarn på landet. Det är i morgongryningen. Lenski och hans vän Saretzki ha infunnit sig på denna plats, där duellen skall utkämpas. Lenski klagar nu i en aria att det är förbi med hans kärlekslycka och han har dystra aningar om att döden väntar honom. Oegin inträder, åtföljd af sin betjänt, som är hans sekundant. Ett ögonblick tveka de förra vännerna om de skola duellera. "Nog vore det mer välbeträkt, att, innan blod vår hand bestänkt, som gamla vänner skiljas stilla." Men försoningskänslan nedtystas och de uppställa sig till strid sedan sekundanterna öfverlemnade åt dem pistolerna. Oegin skjuter först och Lenski faller död till jorden, hvar efter Oegin skyndar fram till den fallne och rysande trycker händerna mot sitt hufvud.

Tredje akten 1:a tablån. En fest-sal hos furst Gremin i Petersburg. En mängd gäster träda upp i en promenadpolonäs och konversera sedan gruppvis. Oegin står vid salens ena sida i sorgsen stämning. Sina samvetsqual öfver att ha dödat vännen har han förgäfvat sökt skingra genom resor och har nu väntat åter, direkt från skeppet, som han säger, trädande upp i denna festsal. Tatjana, nu furstin-nan Gremin, har inträdd i salen, om-gifven af vördnadsfullt helsande gäster. Oegin får se henne och tycker sig i henne återfinna Tatjana, men kan ej tro att hon från den öde steppen kan ha kommit hit i denna ställning. Furst Gremin inträder och på Oeginns fråga till honom hvem den sköna damen i den rika dräkten är, får han till svar,

att hon är furstens maka sedan två år tillbaka. Hon är Tatjana, dotter af fru Larina, berättar fursten, och frågar om Oegin känner henne, hvar-på denne säger sig ha varit granne med henne. Furst Gremin uttrycker nu i en aria sin kärlek till Tatjana och den lycka han njuter vid hennes sida. Han för sedan Oegin fram för att presentera honom för sin gemål. Tatjana besvarar utan synbar sinnes-rörelse hans helsning. Fursten lemnar jemte Tatjana salen och Oegin följer henne med sina blickar. I en aria, börjande med de orden: "Är den-na verkligt den Tatjana, som röjde mig sitt hjärtequal . . .?", bekänner han att glödande kärlek till henne nu uppfammat hos honom. Han aflägsnar sig och dansen vidtager på nytt.

2:a tablån. Ett mottagningsrum i furstens palats. Tatjana framträder i elegant morgondräkt med ett bref i handen. Detta är från Oegin, som bönfallit om ett möte. Hon är orolig och upprörd. Oegin inträder och finner henne gråtande. Hans skyndar fram och knäfaller vid stolen, deri hon slagit sig ned. Hon bjuder honom stiga upp och erinrar honom om den tid då hon höll honom kär men då han stötte bort henne såsom allt för ringa. "Hvarför förföljer ni mig nu?" utro-par hon. "Därför att yttre glans och ära mig stora världen täckts beskära?" Oegin säger sig slagen af hennes vrede, men "jag vill," säger han, "uttrycka mitt hjärtas ve i tårars språk, med läppar tryckta till ert knä!" Tatjana ger slutligen vika för hans böner och sin egen kärlek och sjunker till Oeginns bröst. Han uppmanar henne nu att fly med honom, men till slut segrar hennes pligtkänsla, hon sliter sig ifrån honom och skyndar bort. Oegin står några ögonblick förkrossad och förtviflad. Under utropet: "För-smädd — förskjuten! Det är himlens straff!" störtar han ut.

Mazérska Quartettsäll-skapets Minnesfest.

Den minnesfest, som vi förut nämnt skulle af detta sällskap tillställas för högtidlighållande af dess hädangångne Ordförande Magnus Davidsons minne, egde rum d. 9:de d:s då Mazérska Quartettsällskapet hade anordnat en vacker och stämningsfull fest uti sin vanliga lokal i Konstnärshuset, till hvilken högtidlighet inbjudits, bland andra, den afidnes närmas-te manliga anförvanter. Programet för aftonen begynte med det largo af Haydn, som utfördes vid begrafningen, och omedelbart därefter framsades utaf en af sällskapets medlemmar och gammal vän till den afidne en sympatisk minnesruna, ur hvilken vi härmed

taga oss friheten återgifva ett och annat, som kan vara af allmännare intresse och därjämte belysande karaktären och den musikaliska begåfningen hos den i vida kretsar så populäre Manne Davidson. I omedelbar anslutning till nyss utförda largo yttrade talaren:

"Haydns toner ha förklingat! Largots slutackorder dogo bort som en afskedshviskning till den broder, som så plötsligt blef borttryckt från vår krets, där han under en lång följd af år bildat medelpunkten — ja, de ljödo som sista afskedshelsning från Mazérska Quartettsällskapet till dess så hjärtligt afhållne och högt aktade örförande Manne Davidson!

I toner — nog mest vemodsfulla — vilja vi i afton fira hans minne och tolka vår saknad, ty tonernas språk var det han helst lyssnade till och på hvilket han också mest älskade att sjelf uttrycka sig.

Men därjämte är det på sin plats att med några talade ord omnämna Manne Davidsons verksamhet inom sällskapet, där han i mer än ett afseende intog en så framskjuten ställning.

Magnus Davidson visade redan som liten gosse stor lust att spela viol. Hans föräldrar läto honom också få undervisning af skickliga lärare — bland annat af professor Fridolf Book. Inom familjekretsen idkade han redan då ganska flitigt ensemblespelning.

Sålunda vägledd och förberedd blef Manne D. införd i Mazérska Sällskapet vid ganska unga år — 1868 eller senast 1869. Redan från början tilldrog sig hans violspel en viss uppmärksamhet och det blef snart tydligt, att man här hade för sig en ung man med ganska ovanlig begåfning. — Omfattad med intresse af de då ledande männen inom Sällskapet, bereddes honom här tillfälle att allt mer förkofra sin talent, och stödd af sina rika naturliga anlag, sitt lifliga eldiga temperament blef han snart en af Sällskapets mest framstående förmågor. — Hans intresse för quartettspelning och kammarmusik stegrades också allt mer och mer, så att han, utom sammankomsterna i Mazérska Sällskapet, började att mycket ofta i sitt hem här i staden och äfven på Hasselbacken samla omkring sig sina quartettspelande vänner — såväl amatörer som artister — till privata musikaftnar eller matinéer.

Denna period af nästan hvarje vecka — till och med under sommarnaderna — återkommande quartettséancer i Manne D:s gästfria och splendida hem inföll egentligen under 70- och början af 80-talen, men fortsattes äfven senare, fast med större mellanrum, i följd af D:s långa utländska resor och trägna affärsverksamhet. — I alla händelser böra de med några ord omnämnas.

Frigjord från allt tvång var Manne D. då i sitt esse; med lif och lust spelades här från tidigt på kvällen, ofta ända in på småtimmarna, allt möjligt, både gammalt och nytt — från fader Haydn ända till Rubinstein, Raff m. fl. Om också väljudet och ensemblen i t. ex. en af Rubinsteins svåra kvartetter icke alltid voro så fullt mönstergilla, fanns der dock ungdomligt lif, värme och entusiasm, i rikt mått utströmmande från värden och och första violn och meddelande sig äfven åt de medspelande — — —

De äro nu borta — de flesta deltagarne i dessa minnesrika Hasselbäckens musikaftnar — äfven han själf — själen i det hela — finns ej mer, men för de få ännu kvarlevande framstå de som oförgätliga stunder af ädel förströelse och gladt kamratskap! De voro likasom reflexer af den gamla Mazérska s. k. Djurgårdskvartetten — kanske ej fullt så uppsluppet ystra men dock kanske jemnbördiga i musikaliskt afseende. —

Under sådana förhållanden tillväxte Manne D:s anseende och sympatier inom Sällskapet, beroende detta ej allenast på hans musiktalang, utan lika mycket på hans personlighet — på hans enkla, flädfria och urbana uppträdande. Vid uppkommen ledighet bereddes honom också snart plats inom Sällskapets styrelse. Och när så den flerårige ordföranden Kommerse-rådet Sjöberg af ålders- och helsoskäl år 1892 afgick, fanns det ej mycken tvekan inom Sällskapet om hvilken som bäst skulle kunna fylla hans plats. Flertalets tankar riktades på Manne Davidson, och den 20 april nyssnämnda år valdes han till Sällskapets ordförande i hvilken egenskap han alltså verkade i 11 år. —

Ett nytt skede af hans verksamhet inom Sällskapet inträder nu, men att här ingå i vidlyftiga detaljer om den ära med hvilken Manne D. under dessa år förde Sällskapets runor torde vara öfverflödigt. — Alla här känna och veta det. Men det finns likväl några hufvuddrag, som ej med tystnad böra förbigås. —

Påpekas bör då Manne D:s från första början af sitt ordförandeskap ådagalagda stora intresse och ifver att se Sällskapets musikaliska nivå höjd och omvexling beredas i dess musikprogrammer.

Utan att på något sätt vilja ge efter med afseende på Sällskapets traditioner eller brista i pietet mot den grundtanke, åt hvilken Mazér gaf uttryck i sitt testamente, nemligen att detta Sällskaps hufvuduppgift i alla tider skulle vara, att bereda tillfälle för amatörer att odla kvartettspelning — låg det emellertid Manne D. synnerligen om hjärtat att hos Sällskapet ingjuta friskare lif genom intimare samverkan med hufvudstadens konstnärliga krafter på kammarmusikens område.

Visserligen hade Sällskapet under åtskilliga år haft förmånen af professor Books högt värdefulla samverkan, men han var blott en, och det kunde dessutom ej begäras att han helt skulle offra sig för Sällskapet. Inseende detta tog Davidson kraftiga mått och steg till ernående af sitt mål — och han nådde det äfven. Derom bära våra musikprotokoll talande vittnesbörd, men först och sist den hittills under många år återkommande, regulara medverkan af Aulinska kvartetten.

Att Davidsons åtgöranden i berörda hänseenden icke kunde ske och ej heller skedde utan personliga, pekuniära uppföringar från hans sida, är en känd sak, och Sällskapet har derför också varit honom synnerligen tack-samt. Särskildt tog sig denna offer-villighet och frikostighet ett storartadt uttryck vid firandet af Sällskapets 50 års jubileum 1899.

I sammanhang härmed må det ej anses olämpligt — ehuru ej hafvande direkt samband med Mazérska Sällskapet — att beröra Manne D:s förhållande till tonkonsten i allmänhet och till dess idkars inom hufvudstaden.

Han utförde nämligen i detta afseende en välgörenhet som få. — Många äro de unga konstadepter, som genom Manne D:s hjälpsamhet satts i tillfälle att vinna utbildning här hemma eller i utlandet. Vid sådana tillfällen stodo hans hand och börs i de allra flesta fall öppna — knappt någon gick ifrån honom ohulpen. Och skulle något stort göras offentligen i musikkväg och der behöfdes pekuniärt understöd, fann man alltid Manne Davidson i första ledet. Låtom oss endast erinra om den stora Nordiska Musikfesten 1897 och bildandet under förra året af Stockholms Konserthörsning — utom mycket annat.

Utan tvifvel är man berättigad kalla en sådan man mecenat i ordets fullaste mening! —

Slutligen omnämndes den vackra donationen till Sällskapet af 5,000 kronor för främjande af dess ändamål samt vidare utveckling.

Efter talet utfördes ännu några musiknummer och däribland sådana, för hvilka den hädangångne Ordföranden i listiden visat särskildt intresse.

Spela i takt! Många virtuosers spel liknar en rusigs gång. Tag aldrig sådana till mönster.

Rob. Schumann.

* * *

Gehörets bildande är det viktigaste. Bemöda dig flitigt att känna tonart och tonförhållande. Undersök noga hvilken ton en klocka, en glasskifva, göken o. s. v. angifva.

Rob. Schumann.

Theodor Kirchner.

Gammal, glömd och fattig afled den ansedde tonsättaren Theodor Kirchner under förra månaden i Hamburg, ett dödsfall, åt hvilket här nästan ingen uppmärksamhet riktats af pressen. För ett år sedan innehöll emellertid denna tidning en längre biografisk uppsats om Kirchner, påvisande hans stora betydelse, särskildt i fråga om pianolitteraturen, som han riktat med hundratals arbeten, många bland dem af forstklassiskt värde.

“En af de märkligaste, mest betydande tondiktare i vår tid af den Schumann'ska riktningen var Theodor Kirchner” — yttras det i “Die Signale” efter hans död. — “Jemte den universellare Brahms, som fyller ett kapitel för sig, kan han icke ställas. Ty Kirchner var, såsom i fråga om sången Robert Franz, specialist, nämligen specialist på det mindre pianostyckets område, hvilket han på ett egenartadt och mästertligt sätt utbildat. I andra rummet må hans sånger — äfven utgående från Schumann som mönster — omnämnas och efter dessa hans skapelser på stråkkvartettens, piano-kvartettens och -trions fält.”

“Det är icke för mycket sagdt,” skriver en intim kännare af Kirchner, “om man påstår att hans korta pianostycken, i synnerhet de verk, som skrefvos före 1880, bära odödlighetens prägel. De skola fortlefva såsom Schumanns... Det ligger ett drag af stor själfkänedom däri, att Kirchner icke kultiverade sonaten och de större formerna, hvilka syntes honom avslutade med Beethoven och Brahms.”

Hänvisande till den nämnda utförligare biografien öfver Kirchner i Sv. Musikt. N:o 13 förra årgången, anför vi här i korthet några data ur hans lefnadsteckning.

Theodor Kirchner föddes den 10 dec. 1823 i Neu-Kirchen, nära Chemnitz, son af en byskolmästare. Han kom 1838 till Leipzig, der han på Mendelssohns inrådan tog undervisning af

C. F. Becker i orgelspel och teori, af J. Knorr i pianospel. 1842—43 studerade han orgel hos Joh. Schneider i Dresden. År 1843 blef han lärjunge i Leipzig-konservatoriet, dock endast under ett halft år. Han hade sedan anställning från 1843 till 1862 som organist i Wintherthur, verkade vidare under tio år såsom föreningsdirigent och musiklärare i Zürich. Under ett år var han därefter i Meiningen musiklärare för prinsessan Maria (1872—73) och verkade till 1875 som director för kungl. musikskolan i Würzburg; uppehöll sig vidare åtta år i Leipzig, blef 1883 lärare vid k. konservatoriet i Dresden och flyttade 1890 till Hamburg, som allt sedan varit hans vistelseort.

Urder det Kirchner var lärjunge vid konservatoriet i Leipzig, yttrade Robert Schumann, då lärare vid detta, om honom i ett brev till Verhulst: "Hos Kirchner allenast" (jämförd med de andra lärjungarne) finner jag en varm musiksjäl. Han är i alla fall den mest betydande produktiva talangen af allesammans. Första satsen i en ny kvartett af honom har Mendelssohn mycket berömt*.

Kirchners pianostycken äro allt för litet kända hos oss. Af dem utgåfvos här för ett par år sedan hans förträffliga *Albumblad* (Albumblätter) op. 7, jämförliga med Schumanns "Kinderscenen" och Mendelssohns "Kinderstücke". Första och andra stycket ur denna samling samt ett ur hans *Album* op. 26 och ett ur häftet *Still und bewegt* har intagits i denna tidnings musikbilagor med afsikt att rikta uppmärksamheten på denne tonsättare.*) För öfrigt äro Kirchners verk, som sagdt, här föga kända. I vår nämnda biografi af 1902 finnes en fullständig förteckning öfver hans verk, med särskild kursivering af dem som anses märkligast. Opustalet af dessa uppgår till 106. Af Kirchners hos härvarande musikhandlare tillgängliga, oss bekanta pianosaker vilja vi, till tjänst för våra pianister, påpeka följande häften, jemte förut nämnda: *Studien und Stücke* (op. 30, H. 1), *Capricen* (op. 27), *Aus meinem Skizzenbuch* (op. 29), *Aus trüben Tagen* (op. 32, 2 häften), *Federzeichnungen* (op. 47, Heft. 1—3), *Humoresken* (op. 48, Peters Ed.), *Nachklänge* (op. 53, H. 1—3). *Gedenkblätter* (1—4 op. 82), 12 stycken, till erinring af berömda tonsättare utgifna vid invigningen af Leipzig-konservatoriets nybyggnad.

Den som värderar pianostycken af frisk melodisk uppfinning och rytmisk, fängslande, dristig harmonik och klassisk formfulländning tillråda vi att göra bekantskap med Theodor Kirchners kompositioner.

*) Se Sv. Musiktidnings Musikalbum för 1887 (op. 26), 1891, 1895 (ur Albumblätter op. 7) och 1901 (ur op. 24 "Still und bewegt").

Musikpressen.

På Wilh. Hansens musikförlag, Köpenhamn & Leipzig, har utkommit:

För piano, två händer:

Sjögren, Emil: *Sonate pour Piano* op. 35. Tillegnad Lucien Wurmser.

Den ofvannämnda Sjögrenska sonaten i Emoll spelades offentligt första gången, ännu i manuskript, af den franske pianovirtuos, åt hvilken den är tillegnad, mr. Lucien Wurmser, på en konsert i Musikaliska akademien i nov. 1901. Denna konsert gafs, som man här torde erinra sig, af hr Wurmser och sångerskan mlle Eleonore Blanc. Sonaten har sedan spelats offentligt af vår utmärkta pianist, frök. Märtha Ohlson på Sjögren-konserter. Sonaten är en vacker och intressant komposition med kraft i rytm och harmoni samt intagande melodiska strofer emellan fylliga dissonerande ackord. Första satsen är ett "Allegro moderato energico", hvarpå följer ett "Andante tranquillamente", interfolieradt med "Più vivo e scherzando", och sonatens sista sats är ett "Allegro con moto" med sluttakterna i durtonarten. Sonaten är genom de talrika försättningstecknen mera svårläst än egentligen svår i tekniskt hänseende, men kräver dock en rutinerad pianist för utförandet.

Litteratur.

På Alb. Bonniers förlag har utkommit

Eugen Onegin, hyriska scener i tre akter och sju tablåer. Texten efter Alexander Puschkins roman "Eugen Onegin" af Bernhard. Musik af Peter Iljitj Tschaiowsky. Öfversättning af E. Pris 50 öre.

På Breitkopf & Härtels förlag, Leipzig, har utkommit:

Zeitschrift der Internationalen Musikgesellschaft. Jahrg. V. Heft. 1. Okt. 1903.

Eugen Onegin är, som synes, texten till Tschaiowskys liknämnda opera, hvilken i dessa dagar haft sin premier härstädes. Af affischerna finner man att öfversättaren är Ernst Vallmark, bekant såsom öfversättare af opera- och operett-texter.

Den tyska musiktidskriften börjar med ofvannämnda häfte en ny årgång. Innehållet af detsamma är följande: Wilh. Altman (Berlin-Friedenau): Öffentliche Musikbibliotheken. Ein frommer Wunsch. — Z. Percy Baker (London): A. List af "Musical Association" Papers. — Musikberichte, Vorlesungen, Notizen, etc.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern. Okt. 1. DONIZETTI: *Regemets dotter*; *Skuggbalett*. — 2. WEBER: *Oberon* — 3, 11. THOMAS: *Mignon* — 4. MEYERBEER: *Profeten* — 5—7. Dramat. föreställningar af Coquelin aîné med sällskap — 8 v. FLO-TOW: *Martha* — 9. MOZART: *Trollflöjten*. — 12, 14. P. TSCHAIKOWSKY: *Eugen Onegin*. Lyriska scener i 3 akter och 7 tablåer. Öfvers. af E. Wallmark (Larina, Tatjana, Olga, Filipjewna: fruar Clausen, Lindberg, frökn. Edström, Hulting; Eugen Onegin, Lenski, Gullt Gremin, en kapten, Saretzki, Triquet, Gillot: hrr Forsell, Ödmann, Wallgren, Mandahl, Söderman, Malm, Arrhenius) — 13. Första symfonikonserten, med biträde af Mme TERESA CARRENO. 1. H. Berlioz: *Uvertyr till Benvenuto Cellini*; 2. P. Tschaiowsky: *Konsert för piano och orkester* (B moll, op. 23); 3. Piano soli; 4. R. Schumann: *Symfoni*, Ess dur; 5. C. M. v. Weber: *Konsertstycke för piano och orkester*. — 16. GOUNOD: *Faust*. (Margareta: fru Aino Ackté, gäst; Martha, Siebel: frkn. Edström, Lindegren; Faust, Mefistofeles, Valentin: Hrr Ödmann, Sellergren, Mandahl.)

Vetenskaps-akademien. Okt. 9. Konsert af fröken ADELE CEDERSCHÖLD. Biträdande: frk. Karin Weber och hr Magnus Ahlberg.

Musikaliska akademien. Okt. 1, 8, 12. Konserter af hr WILLY BURMEISTER. Biträdande: pianisten Otto Voss — 6. KONSERTFÖRENINGENS 1:a abonnemangskonsert. Solist: hr G. Sjögren. Dirigent: hr Tor Aulin. 1. G. F. Händel: *Uvertyr*, D dur, för orkester; 2. L. v. Beethoven: *Symfoni*, C dur, No 1 (op. 21); 3. Emil Sjögren: *Der Vogt von Tenneberg*, ballad för baryton och ork; 4. Edward Elgar: *Prelude and Angels Farewell* ur *The dream of Gerontius*. b) *Cockaigne* (in London town), konsertuvertyr — 14. Konsert af hr HENRI MARTEAU. Biträdande pianist: hr Max Behrens — 15. Konsert af Mme TERESA CARRENO.

Operans första nyhet "Eugen Onegin" har nu gått öfver scenen. Handlingen, för hvilken artikeln om textinnehållet här förut redogjort, är föga intressväckande; hvad musiken beträffar innehåller den flere anslående partier och instrumentationen är förträfflig, men en viss gammalmodig sentimentalitet genomgår densamma, enformig och mattande. Emellertid höjes den af körer och dansnummer med friskare inspiration. Uppsättningen är vacker och stilfull, och rollbesättningen är den bästa. I första akten intresserar mest skördefolkets kör, kvartetten mellan Lenski, Onegin och de bada flickorna samt den förres romans, hvarmed herr Ödmann vann mycket bifall; vidare innehåller i andra tablån Tatjanas aria vackra partier, och den tredje eger en utmärkt fruntimmerskör. I andra akten står musiken till dansen främst och Lenski har här, likasom i den följande duellscenen, behagliga solosaker att bjuda. Äfven i tredje akten, i furstens balsalong dominerar kör- och dansmusiken, då deremot Onegins inträdesaria och furstens trivialt-sentimentala ej förmå intressera. Den lidelsefulla duellen i sista tablån kan också i musikaliskt hänseende framhållas. Tatjanas parti

är af de kvinnliga mest framstående och uppbäres förtjenstfullt af fru Lindberg om än stundom med något sväfvande intonation, hr Ödmann utför Lenskis roll med lofvärd moderation och hr Forsell har såsom Onegin tillfälle till kraftiga känslouttryck. Bästa erkännande kan gifvas åt herr Hennebergs ledning, Thorolf Janssons dekorationer och dansarrangementet af hr Zöbisch.

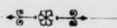
Om Aino Acktés första uppträdande på operan nämnes på annat ställe i tidningen. Hennes stämma hör ej till de stora, voluminösa, men eger tillräcklig styrka för kraftiga uttryck i sångpartiet. Behaglig är också den ypperligt skolade rösten likasom den dramatiska framställningen, som förhöjes och idealiseras af en ståtlig figur och intagande apparition, hvori de stora, talande ögonen äro en, särskildt i mimiskt hänseende, betydande faktor. Vi kunna nu endast i all korthet omnämna hennes triumf såsom Margareta i "Faust" och synnerligen framhålla kyrkscenen samt fängelse-scenen såsom ovanligt gripande moment i framställningen. Det fortsatta gästspelet skall ge oss anledning till att närmare karaktärisera den berömda sångerskans konstnärlighet.

Första symfonikonserten gafs för talrik publik och hade en särskild lockelse i medverkan af den här välbekanta och uppburna pianodrottningen fru Carreno. Konserten inleddes med Berlioz' geniala "Benvenuto Cellini"-uvertyr, mot hvilken det andra orkesternumret, Schumanns Ess dur-symfoni framstod tämligen matt. I många stycken intressant är Tschaiowskys pianokonsert, med mästenskap spelad af fru Carreno, som ej mindre glänste i Webers klassiskt sköna "konsertstycke" och Beethovens med största behag återgifna "Andante favori", i Schumanns poetiska "Vogel als profet" och Schubert-Liszts briljanta "Erlkönig"-transkription. Lifiigt bifall och inropningar ledde till extranummer: Chopins "Berceuse" och konstnärinnans egen "Mi Teresita"-vals. Herr Henneberg inlade stor förtjenst i ledning af konserten.

I Musikaliska akademiens stora sal har, såsom ofvan synes, under månadens förra hälft gifvits tre konserter af violinvirtuosen Willy Burmester, Konsertföreningens första abonnementskonsert för denna säsong, en konsert af Henri Marteau och en af fru Carreno, till de båda senares skola vi återkomma i sammanhang med deras efterföljande konserterande. Konsertföreningen gjorde sin sak väl under herr Tor Aulins ledning, börjande sin konsert med en i all gammaldags enkelhet pompös uvertyr af Händel, hvarpå följde Beethovens första symfoni och som tredje nummer Sjögrens ypperliga "Tenneberg"-ballad, med god röst utförd af hr G. Sjöberg, som med mera humor i föredraget skulle ha lyc-

kats än bättre. Slutet af konserten bildade ett par nummer af Edward Elgar, den genom sin kantat "Geron-tius' dröm" berömd engelske tonsät-taren, hvilken hr Aulin har förtjensten af att nu ha presenterat för oss. Elgars musik innehåller vackra och originella tankar, hans instrumentation är färgrik och kraftig med Rich. Strauss till förebild. Hans nu gifna verk framkallade stort bifall, likasom konserten i sin helhet, ett bifall som särskildt egnades åt dirigenten.

Herr Burmesters konstnärlighet framträdde än mera solid och mångsidig än vid hans förra besök här för fem år sedan. Han hade nu till biträde en ung pianist herr Voss, som ådagalade betydande teknisk förmåga och smak i såväl solo- som ensemblespel. Hr Voss delade ock med hr Burmester den rika skörden af bifallet. Mycket uppeende väckte vid andra konsertens början ett tal af herr Burmester med opposition mot hr Peterson- Bergers kritik öfver hans förut gifna konserter här och uppmaning till denne att lemna konsertsalen. Talet följdes af starka applåder, hvilka, såsom en anmälare (A. L.) nog riktigt yttrar, »väl icke så mycket egnades åt detta speciella fall, hvori talaren öfverdref det verkliga sakförhållandet, utan antagligen afsåge en opinionsyttring i allmänhet för en värdig ton i kon-tprestationernas bedömande.» Dessa och andra senaste konserter sakna vi nu utrymme att närmare redogöra för. I ett följande nummer återkomma vi till dem äfvensom till »affären Burmester», såsom kontroversen mellan konstnären och kritikern benämnts.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. Aino Acktés första uppträdande här d. 16 d:s som Margareta i "Faust" blef en ovanligt stor succés. Apparition, röst, sångkonst och dramatisk talang, allt i förening bidrog till den fullständiga triumfen. Publikens entusiasm tog sig uttryck i en mängd inropningar och den intagande, utmärkte konstnärinnan hyllades äfven med en stor lagerkrans, prydd af band i finska färgerna, buketter, en blomsterkorg och en blomstersmyckad spinnrock. Vi återkomma sedan till denna föreställning i samband med det fortsatta gästspelet som äger rum mänd. 19 okt. i "Tannhäuser", onsd. 21 i "Romeo och Julia", lörd. 24 i "Lohengrin".

Fru Wilhelmina Strandberg, f. Söhrling, som med slutet af förra spelterminen lämnade operan, där hon varit anställd i 35 år, har af teaterns direktion beviljats en recettföreställning, som skall äga rum den 6 november.

Ett 25-års-jubileum vid operan kunde firas d. 18 d:s af fröken Anna Karl-son, den omtyckta operasångerskan, som nämnda dag 1878 gjorde sin första debut å K. teatern såsom Cherubin i »Figaros bröllop». Vi skola i nästa nummer, då utrymme nu felas oss, med porträtt och en öfversigt öfver hennes konstnärsbana högtidlig-hålla detta jubileum.

Konserter gifvas i Musikaliska akademien d. 19 af fru Carreno, d. 20 af Henri Marteau; d. 21 och 22 af Brüssel-stråkkvartetten i Vetenskapsakademien. Programmet d. 21 upptager stråkkvartetten af Alex. Glazounow (op. 64 A dur), Beethoven (op. 59, N:o 3, C dur), Haydn (op. 64 N:o 5, D dur); d. 21 kvartetter af Beethoven (op. 132, A moll) och Brahms (op. 51 N:o 2, A moll).

Pianisten Dagmar Walle-Hansens konsert blef uppskjuten, antagligen med anledning af den nu rådande konsertfloden och gästspelet på Operan.

Mazérska kvartettsällskapet hade fredagen den 2 d:s sitt första sammanträde under det nya spelåret, därvid under ordförandeskap af majoren Edelsvärd företogs val till ledamot i styrelsen efter framlidne Magnus Davidson, och utsågs härtill sällskapets mångårige medlem hofrättsrådet C. H. Munthe, hvilken vid omedelbart där-efter hållet direktionssammanträde jäm-väl utsågs till ordförande i styrelsen.

Fröken Valborg Aulin, som i flera år här i hufvudstaden verkat såsom lärarinna i pianospel och musikteori samt gjort sig känd som rätt betydande tonsättarinna, har nu slagit sig ned i Örebro för att där meddela musikundervisning.

En »Lieder»-afton gifves d. 28 d:s i Vetenskapsakademiens hörsal af fru Clary Morales, f. Asplund, som vid flera tillfällen här gjort sig bemärkt å konserter för en framstående sångtalang. Hon är nu, jemte sin man, den bekante musikern och tonsättaren Olallo Morales, bosatt i Göteborg.

Violoncellisten Bror Pettersson gaf d. 16 d:s konsert i Musikal. akademien orgelsal med biträde af pianisten D. Jeisler. Tillfälle att närvara härvid bereddes oss icke. Publiken säges ha varit fulltalig och bifallet rikligt.

Hrr Tor Aulin och Wilhelm Stenhammar ha börjat en till fyra veckor beräknad konsertturné i södra Sverige och Norge, delvis i förening med fru Ester Gadeliuss, född Sidner. I Göteborg komma hrr Aulin och Stenhammar att gifva samtliga Beethovens violinsonater på tre kvällar. I Kristiania skola de båda artisterna medverka vid den stora svenska symfonikonserten på

unionsdagen den 4 november, hvarvid hr Aulin dirigerar och hr Stenhammar uppträder som solist. Programmet för sistnämnda konsert upptager följande svenska verk: konsertuvertyr af Norman, Symphonie sérieuse af Berwald, pianokonsert af Stenhammar, sånger med orkester af Peterson-Berger och Sjögren samt »Gustaf Vasas saga» af Andréas Hallén.

Ett nytt sängsällskap har bildats i hufvudstaden under dirigentskap af hr Erik Åkerberg, som under de tre senaste åren ledt Filharmoniska sällskapet, hvilket, som känt är, för någon tid sedan upphört med sin verksamhet. Den nybildade kören, bestående af 60 utvalda röster, damer och herrar, kommer att under namn af "Ceciliakören" företrädesvis ägna sig åt à capella-sång samt körverk med ackompanjemang af piano, orgel eller möjligen mindre orkesterbesättning.

Fru Gina Oselio-Björnson har en längre tid vistats här såsom patient på Sofiahemmet, där hon undergått operation. Tillståndet har varit ganska betänkligt men synes på sista tiden något förbättradt.

Fru Anna Norrie har den 10 och 12 d:s i Folkets hus gifvit Vis- och romansaftnar för arbetare.

Kvartettsångarförbundet hade d. 8 okt. sitt första sammanträde för året å restaurang Runan. Den förra styrelsen återvaldes med ingenjör C. Herlin som ordförande, grosshandl. C. Lindström vice ordförande, herr H. Sundin som kassör och hr G. Hultberg som sekreterare etc. Efter sammanträdet intogs supé och under aftonen hyllades med skålar dirigenten hr John Ullstedt och hadersledamöterna, hofkapellm. Henneberg, och dr. A. M. Myrberg.

Göteborg. Å Stora teatern har Ranfts operettsällskap fortfarande gifvit "Juanita" och därefter "Gycklarbandet" samt Vermländingarne" såsom matiné. Af konserter ha Aino Ackté's trenne väckt synnerlig uppmärksamhet. Äfven här blef konstnärinnan entusiastiskt hyllad med applåder, en mängd inropningar och blommor. En konsert gafs d. 2 okt. af Arve Arvesen och en folkskonsert af Anna Norrie ett par dagar därefter. D. 6:te gafs af fröken Elfrida Andréé en populär konsert i Tyska kyrkan, hvarvid utfördes "Svensk Messa" N:o 2 för första gången. Dagen därpå gaf fröken Mandis Ågren en "romansafon" med hr Ruben Liljefors såsom ackompanjatör. D. 8:de gafs konsert af Brüssel-kvartetten, som då utförde stråkkvartetter af Glazounow (op. 64), Beethoven (op. 59 N:o 3) och Haydn (op. 64, N:o 5, D dur). Hrr Stenhammar och Aulin gäfvo d.

13 sin första af de 3 Beethoven-af-
nar, å hvilka alla mästarens duetter
för violin och piano skola spelas.
Denna upptog op. 12 samt op. 30
N:o 1 och 2.

Från våra grannland.

Kristiania. Okt. 1—15. Nationalteatern har fortsatt med uppförandet af "Gamla Heidelberg" och för öfrigt af pjäser med musik gifvit "En sommarnattsdröm" samt äfven bjudit på en symfonikonsert. Musikforeningen gaf under Iver Holters ledning sin första säsongkonsert d. 3 okt. med pianisten Martin Knutzen som solist. Programmet upptog: 1. R. Wagner: Uvertyr till "Tannhäuser"; 2. Brahms: Variationer öfver ett tema af Haydn; 3. Saint-Saëns: Konsert för piano och ork., C moll; 4. Liszt: "Tasso", symfonisk dikt för stor orkester. Två storheter, Aino Ackté och fru Carreno ha konserterat här under denna tid. Den sistnämnda med 3 konserter. Fru Ackté sjöng på sin "folkkonsert" af större nummer juvelarian ur "Faust", aria ur "Romeo och Julia", "Extase de la Vierge" af Massenet samt sänger af Schumann, Hartmann, Grieg och de finska tonsättarne Sibelius, Järnefelt och Merikanto. Sven Scholander, som ej besökt Kristiania sedan 1898, har nu med stort bifall gifvit musikaftrnar här. — Kapellmästaren vid Nat.-teatern, Halvorsen har vunnit succés i Berlin med framförande af en Svendsen-Rapsodi på en internationell folkkonsert vid Wagnermonumentets aftäckande.

Helsingfors. Okt. 2—13. Teatrar-
nas repertoar denna tid har varit dra-
matisk. Finska teatern har dock haft
en föreställning med musik d. 2 okt.
till firande af sin grundläggares, hr
Karl Bergboms 60 års födelsedag.
Jämte en prolog och ett dramatiskt
nummer gafs med sångerskan Ida Ba-
slier-Magelsen som gäst, scener ur
"Trubaduren" och "Regementets dot-
ter". Filharmoniska orkestern med-
verkade under dir. Kajanus ledning.
Dr. Karl Bergbom, f. 1843 i Viborg,
grundlade här en lyrisk scen, som
dock blef af kort varaktighet genom
brist på penningmedel. Jubilaren själf
vistas utomlands för hälsans vårdande.

Filharmoniska sällskapet gaf d. 4 okt. säsongens första folkkonsert i Societetshuset med sin vanliga dirigent, hr Rob. Kajanus. Programmet var finskt, upptagande bl. a. Berceuse ur Kajanus stämningsfulla Suite "Sommarminnen", af Järnefelt ett Prelude (som säges vara graciöst) och hans färgrika "Korsholm", af Sibelius "Finlandia" och Intermezzo ur "Carelia". Berceusen spelades mycket uttrycksfullt af en ung nyengagerad violinist, Lindelöf. Den 11 gaf Filh. sällsk. en folkkonsert i Brandkårshuset. De populära konserterna i societetshuset

ha fortgått som vanligt under säsongen. Konsert har äfven gifvits af fru Maikki Järnefelt, d. 5 okt., biträdd af sin man, Armas Järnefelt och Filharm. orkestern.

Köpenhamn. Okt. 1—14. Kgl. teatern har denna tid haft på spellistan af pjäser med musik: "En midsommarnattsdröm", "Liden Kirsten", "Prinsessen paa aerten", "Et vintereventyr", "Bajadser" och "Lohengrin" samt de större baletterna "Fjernt fra Danmark", "Coppelia" och "Napoli". Andra teatrar ha endast gifvit dramatiska pjäser. — Willy Burmester har med stor framgång gifvit flera konserter, och d. 5 okt. gaf fru Ajno Ackté en (enda) konsert med hr Backer-Lunde såsom ackompagnatör. Den berömda sångerskan firade äfven här en stor triumf. D. 8;de gafs 1:a symfonikonserten under denna säsong af Joh. Svendsen och Kgl. Kapellet, med franske violinisten Jacques Thiebaud som solist. Programmet upptog: 1. Carl Nielsen: "Helios"-uvertyr (1:a gång); 2. Bach: violinkonsert; 3. Fr. Rung: "Stolt Mettelil", rapsodi öfver en gammal dansk folkmelodi (1:a gång); 4. Mendelssohn: violinkonsert m. ork.; 5. J. Svendsen: Symfoni N:o 2, B dur. D. 12 okt. gaf mr. Thiebaud här sin sista konsert i Europa denna säsong före hans afresa till Amerika. Han biträdades därvid af pianisten fru Agnes Adler och komponisten Emil Sjögren. Programmet innehöll bl. a. Beethovens "Kreutzersonat" och Sjögrens violinsonat N:o 2, E moll. En visaf-tan har äfven gifvits här af finska sångaren Bruno Aspelin.

Från andra land.

Berlin. Den 1 Okt. aftäcktes här det stora, på samma gång första, Wagnermonumentet, ett verk af bildhuggaren Eberlein. På en hög piedestal i flere afsatser reser sig bilden, Wagner, sittande på en antik armstol, stödjande sig på denna och med en mantel, fallande öfver hans ben. Bilder ur hans operaverk omgifva piedestalen. Närmare beskrifning öfver monumentet torde vi framdeles kunna lemna. Vid aftäckningen utfördes hans "Kaisermarsch" och slutkören ur "Mästersångarne." En mängd inbjudna hade infunnit sig men familjen Wagner saknades. Festtalet hölls af kommerserådet Leichner, hvars anordnande af det hela mycket blifvit klandradt. I festveckans program ingick 3 historiska konserter, som inledde den musikaliska delen af festen, alla gifva på samma dag. De säges ha varit lyckade men fåtaligt besökta. "Mästersångarnes" uppförande på operan får mycket beröm.

Svensk Musiktidning.

Nordiskt Musikblad. — 23:dje årgången. — För hvarje musikaliskt hem, utgifves 1903 efter samma plan som förut, innehållande *populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter med biografier etc.* Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris 5 kronor pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å *Expeditionen, Vallingatan 11, 2 tr., i bok- och musikhandeln*, å posten och tidningskontor. I landsorten prenumereras bäst å posten.

N:o 1 innehåller porträtt af *F. A. Frieberg* och *Arvid Ödmann* (såsom *Johan af Leyden* i »Profeten»); N:o 2 porträtt af *Paula Lindberg*, f. Frödin, och *Anna Pettersson Norrie*; N:o 3 *Saint-Saëns*; N:o 4 *Aina Mannerheim*, *Robert Planquette*; N:o 5 *Gust. Henrikson*, *Leon. Borwick*; N:o 6 *Maikki Järnefelt*; N:o 7 *Ida Ekman*. N:o 8 *Yvonne de Treville*; N:o 9 *Wilh. Herold*; *Gust. Charpentier*; N:o 10 *Wilh. Peterson-Berger*; N:o 11 *Wilhelmina Strandberg*, *Salomon Smith*, *Marie Hall*; N:o 12 *Emil Sjögren*, *Rich. Henneberg*; N:o 13 *Willy Burmester*, *Bjarne Thorstensson*.

Obs.! Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musiklivet är högst och rikast utveckladt. Svensk Musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklivet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Norges, Finlands och Danmarks hufvudstäder, utförliga biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m. Musikbilagan innehåller verkligt god musik.

Å Svensk Musiktidnings Expedition,
Vallingatan 11, 2 tr. samt i bok- och
musikhandeln finnes till salu

MELODISKA MINNESBLAD

4 Pianostycken — Barcarolle. Mazurka, Canzonetta, Nenia — af Frans J. Huss. Pris 1 kr.

Kurs i plastik samt undervisning i sång

efter den italienska sångmetoden i förening med instuderande af roller, med särskildt afseende fäst vid frasering och diktning, meddelas af

SIGNE HEBBE,
Sturegatan 24, Stockholm.

J. G. MALMSJÖ, PIANOFABRIK

Kongl. Hofleverantör
GÖTEBORG
Etablerad 1843

Begagnade
instrument
tagas i utbyte.
Bekväma
afbetalningsvillkor.

Den enda svenska Pianofabrik, som vid
mångfaldiga täflingar alltid erhållit högsta priset.

Talrika intyg från
framstående
musici och
konstnärer.

GULD MEDALJ »för utmärkta flyglar och pianinos»

Göteborg 1891 Malmö 1896
Stockholm 1897

ensam bland svenska pianofabriker.
Inalles 21 första pris

A.-B. Skandinaviska Orgel & Pianofabriken

(f. d. Skandinaviska Orgelfabriken)
Grundad 1865

rekommenderar sin
tillverkning af

Orglar

för kyrkor, skolor
och hemmen samt

Pianinon.

Obs.! Uteslutande svensk tillverkning och följaktligen af utmärktaste och solidaste beskaftenhet.

Priskurant på begäran. Alla förfrågningar besvaras omgående.

Utställning & kontor Mästersamuelsgatan 32 Stockholm

PIANO LEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97.

Vallingatan 11, 2 tr.

Frans J. Huss.

I Musik- och Bokhandeln:

Populär

Piano-Skola

med

Klaviatur-Tabell

för noternas snabba inlärande.

Ny lättfattlig undervisningsmetod för barn, öfversatt och bearbetad efter

Prof. H. von Bocklet.

Häft. 3 kr., i pappband 3:50, clothband 4 kr.

»Enkel, praktisk och fullt systematisk, gående i lagom hastighet och utan hopp från det lättare till det svårare. Torde vara den bästa pianoskola vi hittills haft i Sverige. En ytterligare förtjänst hos det verkligen vackra arbetet är att bearbetaren förmått göra det så alltigenom svenskt som det verkliga är».

(Gotlands Allehanda)

Elkan & Schildknechts Musikhandel
28 Drottninggatan 28.

Pianomagasin.

Svenska Pianinos: Största lager från J. G. Malmjö, Kongs. Holleverantör. S. andersson, Bergqvist & Nilsson, I. P. Löfberg & C:o, Stavenow & C:o m. fl.

Utländska Pianinos: från G. Schwechten, Steinweg Nachf. och Uebel & Lechleiter.

Flyglar: från J. G. Malmjö, Steinweg Nachf. m. fl. — Orglar: från Mason & Hamlin's världsberömda firma.

Begagnade instrument tagas i utbyte.

Gust. Petterson & C:o,
13 Malmskilnadsgatan 13, Stockholm.

INNEHÅLL.

Aino Ackté (med porträtt) — Eugen Onegin. Lyriska scener i tre akter och sju tablåer efter Alex. Puschkins roman Eugen Onegin. Textinnehåll — Mazér'ska kvartetts allskapets minnesfest — † Theodor Kirchner (med porträtt). — Musikpressen. — Litteratur. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och andra land. — Annonser.